

น้ำพุโมเดล : รูปแบบการควบคุมพืชกระท่อม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติด

**ต้นแบบธรรมาวุญ
สุภาพแก้ปัญห
อย่างสร้างสรรค์**

ก่อนที่ พืชกระท่อมจะถูกปลดออกจากพืชที่มีสารเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ร่วมมือกับ **สภโศกสงคราม บัวทอง กำเนิดตำบลน้ำพุ** พร้อมด้วยภาคประชาชน นักวิชาการ หน่วยงานรัฐในพื้นที่ และส่วนกลาง ได้ร่วมกันจัดทำ **น้ำพุโมเดล : รูปแบบการควบคุมพืชกระท่อมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน** ที่บ้านดอนทราย ตำบลน้ำพุ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อลดความแอ้งระหว่างประชาชนที่ยังคงใช้ พืชกระท่อมตามวิถี เช่น รักษาโรคและอื่น ๆ กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ต้องรักษากฎหมาย โดย นำแนวคิดชุมชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาหายเสพติดพร้อมแนวคิดธรรมาวุญสุภาพ มาเป็นกรอบพัฒนา และดำเนินการ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ หวังให้เป็นโมเดล ต้นแบบของประเทศ และเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อขยายผลในแก้ไขปัญหายาอย่างสร้างสรรค์

นำเทคโนโลยีมาใช้กำกับควบคุม

ก้าวแรกของการดำเนินงาน สำนักงาน ป.ป.ส. และสืบทองศราชมพร้อมเจ้าหน้าที่และคณะทำงานออกสำรวจข้อมูล จัดทำแผนที่ระบุตำแหน่งพืชกระท่อมในชุมชน พบว่ามีพืชกระท่อม 72 ครัวเรือน จากทั้งหมด 129 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 55.81 มีพืชกระท่อม 185 ต้น จากนั้น จัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการทำความเข้าใจร่วมกัน พร้อมดำเนินการขออนุญาตครอบครองพืชกระท่อม โดยไม่ถือว่าเป็นพืชยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 5 ต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) แต่ครอบครองเพื่อใช้ทำการศึกษาวิจัย โดยกำหนดให้มีต้นกระท่อมได้ไม่เกิน 3 ต้น ต่อครัวเรือน ห้ามจำหน่ายและจ่ายแจกให้เยาวชนและบุคคลทั่วไป ขณะเดียวกันได้กำหนดธรรมชาติข้อมูลตำบลเพื่อถือปฏิบัติ และมีการพัฒนาระบบสารสนเทศพืชกระท่อมในรูปแบบ Mobile Application มีคิวอาร์โค้ดเพื่อกำกับควบคุมจดทะเบียนผู้เสพและครอบครองพืชกระท่อมอย่างชัดเจน และป้องกันวัยรุ่นเอาไปใช้เสพในทางที่ผิดที่เรียกว่า 4x100 โดยนำน้ำดื่มกระท่อมไปผสมกับยาแก้ไอ 4x4 ผลของโครงการฯ ตั้งแต่ปี 2559-2563 ทำให้ไม่มีคดีเกี่ยวกับการเสพใบพืชกระท่อม มีการนำน้ำพุโมเดลฯ ไปขยายผลใน 10 อำเภอ 10 จังหวัด และได้ทำการวิจัยคุณสมบัติทางเภสัชของพืชกระท่อม ค้นหายาสยงพันธุ์ที่ให้ค่า **สารมิตราทอยีน** ในปริมาณที่สูงเพื่อพัฒนาและนำพืชกระท่อมมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ อีกทั้งนำโมเดลนี้ไปทำกับดง ผื่น กัญชาด้วย

ตั้งแต่ปี 2559 - 2563 ไม่มีคดีเกี่ยวกับการเสพใบพืชกระท่อม มีการนำน้ำพุโมเดลฯ ไปขยายผลใน 10 จังหวัด และได้ทำการวิจัยคุณสมบัติทางเภสัชของพืชกระท่อม เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์